

Kestävyyssagenttitoiminta: alkuinfo

Elisa Vallius

JYU.WISDOM

GRADIA

jamk | Jyväskylän ammattikorkeakoulu

poke
POHOISEN KESKI-SUOMEN
AMMATTIOPISTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Lisenssiehdot

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä.

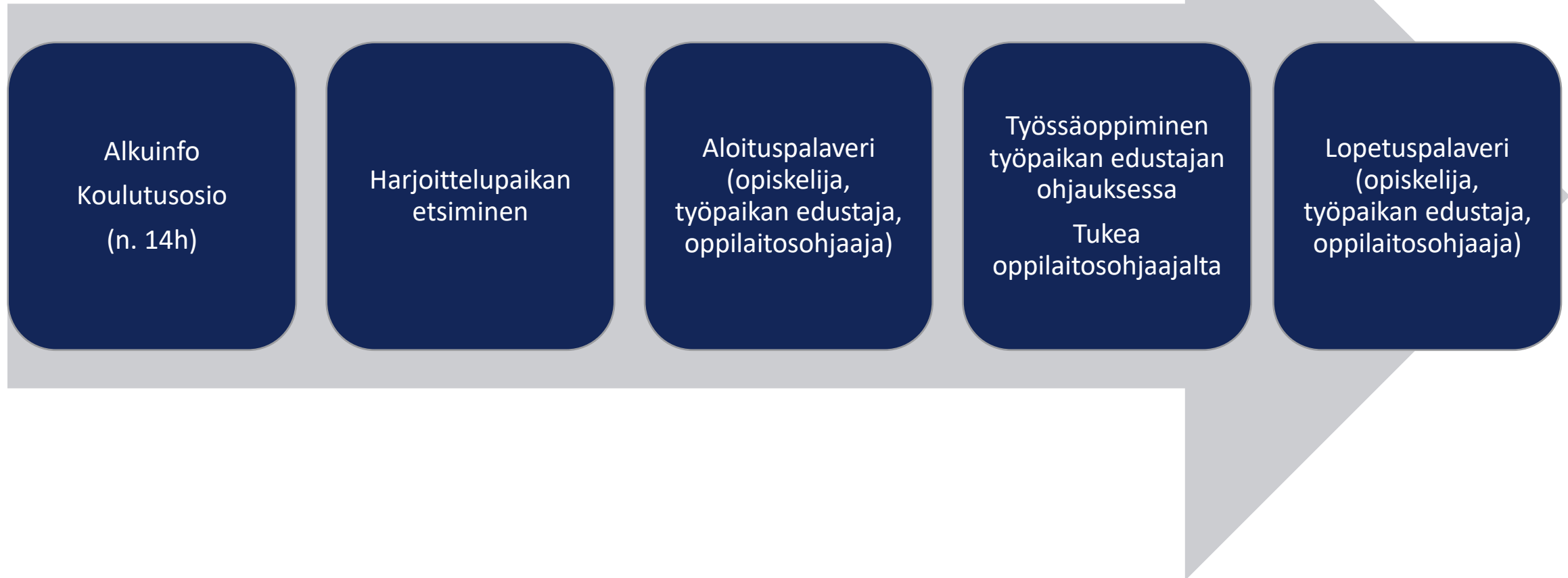
Miksi koulutamme Kestävyyssagentteja?

- Maailman tila vaatii toimia kaikilta
- Yrityksillä on suuri rooli kestävyysmurroksen toteuttamisessa, mutta kaikilla ei ole aikaa ja resursseja suunnitella toimintaansa tästä näkökulmasta
  - Valtaosa suomalaisista yrityksistä on pieniä tai keskisuuria
  - Yrityksen toiminnan kehittäminen onnistuu parhaiten yrityksen sisältä
    - Asenteet muuttuvat ja tieto karttuu parhaiten suorassa kontaktissa ihmisten välillä
    - Harjoittelija on yritykselle hyödyksi sekä perustyössä että kestävyysasioiden edistäjänä

Miksi koulutamme Kestävyyssagentteja? (2)

- Kestävyyssosaaminen on nykypäivän ja tulevaisuuden työelämätaito
  - Yritykset hyötyvät osaajista, koska kestävyysasiat vaikuttavat yhä enemmän taloudelliseen menestykseen
- Työssäoppimisjaksolla
  - Saat työkokemusta ja kasvatat verkostojasi
  - Pääset suunnittelemaan kestävyystoimia tositilanteessa

Kestävyyssagenttiprosessi

Kestävyyssagenttikoulutus (noin 14h)

- Tehdään ennen työssäoppimisjakson aloitusta
- Sisältää tietoa yritysten vastuullisuustyöhön vaikuttavista asioista ja käytännön vastuullisuustoimista (mm. hiilijalanjäljen laskenta, kiertotalous, esteettömyys ja saavutettavuus sekä vastuullisuusviestintä)
- Sisältää ohjeistusta ja orientaatiota työssäoppimisjaksolle

Työssäoppimispaikat

- Työssäoppimispaikka voi olla mikä tahansa yritys tai muu organisaatio, jopa kolmannen sektorin toimija (ry)
- Paikan tulee sitoutua sekä työssäoppimisjakson ohjaukseen että kestävyysagentin tavoitteisiin kestävyystoimien edistämässä
- Työssäoppimisjakson tehtävät
  - Perustyöt ja organisaatioon tutustuminen
  - Kestävyysagentin työlistan läpikäynti TAI erikseen sovittava kestävyysliittynyt projekti

Työssäoppiminen

- Lähtee liikkeelle aloitustapaamisessa, jossa sovitaan käytännöistä ja työtehtävistä
  - Varmistetaan että työssäoppimispaikka on sitoutunut ohjaukseen ja kestävyysteemojen käsittelyyn, ja että opiskelija on tietoinen omista velvoitteistaan
- Etenee sovitun aikataulun mukaisesti, opiskelijalla on mahdollisuus saada tukea oppilaitosohjaajalta tarvittaessa
- Päätyy lopetustapaamiseen, jossa käydään läpi prosessin eteneminen molempien osapuolten näkökulmasta

POLKUKARTTA

Ohjeita kestävyysagentin työssäoppimiseen

Elisa Vallius

JYU.WISDOM

GRADIA

jamk | Jyväskylän ammattikorkeakoulu

poke
POHOISEN KESKI-SUOMEN
AMMATTIOPISTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Työlista

- Kestävyysagentti saa työssäoppimispaikkaan mukaansa työlistan, jossa on koulutuksessa läpikäytyjä teemoja
  - Lista on saatavilla sekä tulostettavana PDF-tiedostona että Word-tiedostona
  - Ohjeita ja vinkkejä löytyy koulutuksen materiaaleista, mutta ”etsiväntyö” on suositeltavaa
- Agentti valitsee työssäoppimispaikan kannalta relevantit osiot ja täyttää ne työssäoppimisjakson aikana
- Valmis työlista luovutetaan työssäoppimispaikan käyttöön
  - Kestävyysagentti voi tuottaa myös muita materiaaleja, raportteja tai laskelmia

Yrityksen motivaatio kestävyysasioissa

- Ensimmäinen askel: miksi yritys haluaa toimia vastuullisemmin? Puhu asiasta yrittäjän / yrityksen edustajan kanssa.
  - Ovatko taustalla esim. yrityksen arvot, sidosryhmien odotukset tai liiketoiminnan kehittäminen?
  - Kuka vastaa vastuullisuuden kehittämisestä?
- Motivaation kirkastaminen ja vastuuhenkilön asettaminen tukevat vastuullisuustyön jatkuvuutta ja sitoutumista sen kehittämiseen.

Vaikutukset arvoketjuissa

- Mieti työssäoppimispaikkasi arvoketjuja:
  - Millaisia päästöjä ja muita negatiivisia vaikutuksia syntyy
    - Miten näitä voitaisiin välttää tai vähentää?
  - Onko yrityksen toiminnalla positiivisia vaikutuksia ympäristöön?
    - Miten niitä voisi lisätä?
- Käytä koulutuksen Vastuullisuustyö yrityksissä -materiaaleja
- Etsi netistä, löytyykö työssäoppimispaikkasi toimialalle omia kestävyys- tai vastuullisuuden ohjeistuksia

Kasvihuonekaasupäästöt

- Mieti työssäoppimispaikkasi arkea:
  - Millaisia osa-alueita ja toimintoja yrityksen arkeen liittyy?
  - Mitkä niistä aiheuttavat suoria kasvihuonekaasupäästöjä? Entä epäsuorasti?
  - Voisiko yritys vaikuttaa tunnistamistasi lähteistä aiheutuviin kasvihuonekaasupäästöihin? Millaisilla toimenpiteillä? Olisiko tavoitteiden asettamisesta apua?
  - Vinkkejä esim. täältä: [Yrityksen ilmastotyön askeleet](#)
- Millaisia asioita tehdään jo vähäpäästöisesti?

Sosiaaliset vaikutukset

- Tarkastele arvoketjuja myös sosiaalisten vaikutusten näkökulmasta
  - Millaisia sosiaalisiin vaikutuksiin liittyviä riskejä hankintoihin voi liittyä?
    - Miten riskejä voisi välttää?
  - Millaisia asioita kannattaa huomioida itse työssä (työntekijän näkökulma)
  - Millaisia positiivisia vaikutuksia on ja miten niitä voi lisätä?

Jätteet, lajittelu ja kierrätys

- Yritys on valinnut itse, miltä yritykseltä ostaa jätehuoltopalvelut (lisätietoa suomi.fi)
- Tarkkaile mitä hävikkiä syntyy. Miten jätteen määrää voisi vähentää? (lisätietoa [Materiaalitehokkuus-opas](#))
- Miten lajittelu sujuu? Onko astioita riittävästi oikeissa paikoissa ja onko henkilökunnan osaaminen riittävää?
- [Yritysten uusi jätelaki voimaan 1.7.2022](#)

Laitteiden, välineiden, tilojen, autojen, työvaatteiden jne. kiertotalous

- Tarkkaile yrityksen laitteiden, välineiden, tilojen, autojen ja työvaatteiden elinkaarta. Onko niitä sopiva määrä vai onko osa käyttämättöminä? Miten em. resurssien elinkaarta voisi pidentää tai käyttöastetta lisätä?
- Miten yrityksen myymät tuotteet olisivat mahdollisimman pitkäikäisiä?

Kiertotalouden mahdollisuudet

- Miten yrityksen liiketoimintaa voisi kehittää kiertotalouden mukaisesti?
- Etsi vinkkejä koulutuksen kiertotalous-osiosta ja/tai Sitran Kiertotalouden kiinnostavimmat –listauksesta <https://www.sitra.fi/hankkeet/kiertotalouden-kiinnostavimmat/#kiertotalouden-kiinnostavimmat-2-1-lista>
- Voi olla haastavaa löytää yrityksen liiketoiminnasta kiertotalousmahdollisuuksia, mutta kannattaa yrittää

Toimitilojen esteettömyys

- Koskeeko esteettömyysdirektiivi yritystä?
- Ovatko yrityksen tilat toimivat erilaisille käyttäjille?
- Huomioi mahdolliset palautteet työntekijöiltä ja/tai asiakkailta

Saavutettavuus

- Onko yrityksellä verkkosivut ja/tai verkkokauppa?
- Onko taustan ja tekstin välinen kontrasti tarpeeksi suuri?
- Miltä sivustot näyttävät erilaisten toimintarajoitesimulaattoreiden läpi?
- Onko teksti kielellisesti selkeää? Ovatko otsikot sisältöä kuvaavia?
- Onko asiakkailta tai työntekijöiltä tullut palautetta asiasta?

Vastuullisuusviestintä

- Mitä viestintäkanavia yritys käyttää?
- Mitkä asiat kohderyhmiä motivoivat?
- Jos yritys ei vielä tee vastuullisuusviestintää, mistä teoista ja missä kanavassa sen voisi aloittaa? TAI jos yritys tekee jo vastuullisuusviestintää, miten se on sujunut ja miten sitä voisi kehittää?
  - Löydätkö samalla alalla toimivaa, hyvin viestivää yritystä, josta voisi ottaa mallia?
- Muistutus: viestimättä jättäminen on myös viesti

Työssäoppimispaikassa huomioitavaa

- Työssäoppimispaikkaan voi liittyä vaitiolovelvollisuus koskien toimintatapoja tai yrityksen toimintaa koskevia tietoja, muista säilyttää luottamus!
- Päästötiedot, materiaalivirrat tms. tieto voi olla yrityksessä salassapidettävää, joten niihin ei välttämättä pääse käsiksi
- Toimi hienotunteisesti yrityksen kehittämiskohteista puhuessasi, älä tuomitse vaan anna ideoita ja ehdotuksia

Työtuntien kirjaus

POLKUKARTTA		Kestävyysagentin nimi	
		Työssäoppimispaikka	
Kirjaa jokaisen työssäoppimispäiväsi tuntimäärä ja työtehtävät lyhyesti taulukkoon			
Huom! Kirjaa työskentelytuntisi tarkasti: esim. 5h15min =5,25 ja 6h 45min = 6,75			
Päivämäärä	Tunteja	Työtehtävät	Muistiinpanoja

- Kirjaa tekemäsi tunnit jokaiselta työssäoppimispäivältä
- Kirjauksen voi tehdä joko sähköisesti (Excel) tai paperilomakkeelle
- Työssäoppimisjakson loppupalaverissa allekirjoitettu lomake toimitetaan oppilaitosohjaajalle

Orientaatiotehtävä: työssäoppimisjakson suunnittelu

- Tee karkea suunnitelma työssäoppimisjaksoasi varten listaamalla aiheita, joihin haluat perehtyä työssäoppimispaikassasi
  - Valitse itseäsi kiinnostava yritys ja mieti, mitkä työlistan teemat olisivat sen kannalta tärkeitä ja mitkä kiinnostavat itseäsi eniten.
  - Voit tehdä tämän tehtävän, vaikka sinulla ei olisi vielä työssäoppimispaikkaa tai et tietäisi tarkemmin mitä siellä voi tehdä

**ANTOISAA
TYÖSSÄOPPIMISJAKSOA!**

POLKUKARTTA

